

kring os kan bidrage til nogle væsentlig større gevinster, hvor man får mere for pengene. Den prioritering lægger vi utrolig vægt på i enhver sag af denne art.

At det i høj grad skal være de fattige lande, som er meget trængte, der skal have fokus på det her område, er vi også ganske enige i. Det er klart, at den mest oplagte og farligste forurening er den forurening, hvor man på grund af dårlige levevilkår eller på grund af en trængt situation, hvor det gælder om at overleve, agerer miljømæssigt på sådan en måde, at man smadrer miljøet omkring sig på kort tid, fordi man ikke har nogen anden mulighed. Og det må i høj grad være en pligt at hjælpe dér, så ikke folk bringes i den situation, hvor de er under det pres.

Men jeg vil gerne understrege, at vi også skal passe en smule på, når vi skal i gang med det her. Vi har jo i den vestlige verden mulighed for at medtage overvejelser om visse modbevægelser, når det gælder miljøet.

Dermed være ikke sagt, at jeg underkender, at det er problemer, man tager op, men vi skal bare sikre os, at de problemer har en vis dimension i den prioriteringssammenhæng, jeg talte om, og vi skal sikre os, at vi ikke bliver alt for hovskisnovski, når vi går ud til andre, for eksempel når nogle vil pålægge ulande økologisk drift eller lignende på samme niveau, som vi gør her i landet.

Sådan noget er luksus, som man ikke rigtig kan tillade sig et sted, hvor måske 25-30 pct. af udbyttet ved økologisk drift simpelt hen forsvinder, og det vil sige, at overlevelse ikke er mulig. Det er en nedladende holdning at have over for andre mennesker, når det er på den facon, man er ude i de her hjælpeprogrammer.

Det er også klart, at hvis vi skal hjælpe, kan vi gøre det på mange andre måder end i denne ramme og agere fornuftigt på en lang række andre områder, når vi agerer over for omverdenen. Vi skal jo huske på, at en stor del af Europa: Balkan, Østeuropa, SNG-landene og andre lande, jo er steder, hvor man stort set aldrig har set en radioatortermostat, og det vil sige, at man stort set regulerer varmen ved at åbne eller lukke vinduerne. Så det er givet, at vi på en lang række andre områder kan gøre en indsats.

Når det gælder den kritik, der har været af det, der kaldes »bæredygtigt«, må jeg sige, at jeg har det lidt skidt med ordet bæredygtig, for det er lidt forslidt. Og når vi skriver det i sådan et forslag til vedtagelse, som vi har lavet her i

dag, så ved jeg godt, at alle vi, der stemmer for det, forstår noget væsentligt forskelligt ved det. Men jeg vil dog alligevel sige, at med hensyn til den del af det, der hedder »den grønne strøm«, og som vi taler meget om, er vi dygtige her i Danmark, og vi kunne godt på det område gøre en væsentlig bedre indsats, end vi har gjort i Danced-sammenhæng, for der er altså nogle reelle gevinster på det område. Og samtidig er der nogle regionale behov rundt omkring, hvor der ikke er mulighed for transmission og andet, og hvor man kunne hjælpe en masse ting i gang. Så det vil vi også gerne støtte.

Men generelt er vi stolte af denne indsats, og vi synes ikke, der er brugt en krone for meget på området, og vi er parate til at bakke denne indsats op og støtte den. Og hvis nogle skulle forskyde tingene en smule og måske sætte ambitionsniveauet på visse områder en anelse ned her og få en langt større effekt af pengene i det her samarbejde, så er vi helt klar til at deltage i det.

Jørgen Estrup (RV):

Jeg vil starte med at sige, at efter min faste overbevisning er det, vi satte i gang fra 1993 og fremover omkring miljø- og udviklingsindsatsen, noget, der har båret frugt, og noget, vi kan være stolte over. Det har været umagen værd. Men samtidig er der måske også grund til indledningsvis at minde om, hvor ung denne debat egentlig er. Det er ikke længere siden end i 1987, at Brundtlandrapporten satte den dagsorden for bæredygtig udvikling i spørgsmålet om miljø og udvikling, som så blev fulgt op på Rio-konferencen i 1992. Så det er ikke lang tid, vi har haft til at arbejde med de her ting. Alligevel synes jeg, vi er kommet ganske langt.

På Rio-konferencen slog man i Rio-erklæringen et princip fast, som lyder således:

»For at opnå bæredygtig udvikling skal miljøbeskyttelse indgå som en integreret del af udviklingsprocessen og kan ikke anskues isoleret herfra.«

Dér har vi den dagsorden, som også er baggrunden for den debat, vi har i dag, og for det samarbejde mellem to ministerier omkring miljø og udvikling, som også indgår her i debatten.

Det er klart, at Danmark har gjort en ekstra indsats i forhold til mange andre lande ved faktisk at følge det, man blev enig om i Rio – man skulle jo tro, det var en selvfølge, men det er det aldeles ikke – for vi havde dengang en miljøminister, som førte en høj profil i Rio, hvad vi alle